



Perspectiefnota 2013 – 2016: goedkoop is duurkoop

11 juni 2012

Voorzitter, er is eindelijk hoop op een betere toekomst. Na de val van het Kabinet zijn een groot deel van de afbraakplannen van de sociale zekerheid, de woningmarkt, de arbeidsmarkt en het onderwijs stilgelegd. De partijen die zich hebben verzameld in de Kunduz-coalitie hebben met een paar stuiptrekkingen nog wat maatregelen op papier gezet, maar ondertussen zien we dat de ene na de andere partij wellustig afstand neemt van het akkoord. En gelukkig maar, want de voorstellen voor een eigen bijdrage van € 350 euro, ligbelasting in de Isala Klinieken van € 7,50 per dag en een verhoging van de BTW zouden de Zwollenaren en de ondernemers diep in de portemonnee treffen. Het zijn vooral ook hele domme bezuinigingen. Een verhoging van de BTW remt juist de economische vooruitgang, maakt het juist moeilijker voor de kleine ondernemer en het MKB, terwijl die hard moeten worden gesteund in plaats van verder worden gesloopt. Het is dan ook onbegrijpelijk dat de VVD zich aan zo'n maatregel waagt. Er is nu hoop en perspectief op een Nederland dat de lasten wel eerlijk verdeelt en de crisis op een sociale manier wil beteugelen!

De perspectiefnota lijkt nog min of meer op de weg van oude politiek door te lopen. Er zijn veel mooie woorden en vergaande visies opgeschreven, maar als je die alinea's uit het boekwerk haalt, blijft er een kaal en hardvochtig bezuinigingsbeleid over. Opvallend is dat met dit college – mét de PvdA – de bezuiniging op daklozen, op mensen met een beperking en op mensen in psychische nood gewoon doorgaan, terwijl er niets wordt gevraagd van de Zwollenaren, laat staan onszelf als gemeenteraadsleden, die wel wat kunnen missen. Ook de huurder met een laag inkomen is de klos. De SP moet zich helaas beperken en zal aandacht besteden aan een aantal onderwerpen.

Bezuinigingen op de geestelijke gezondheidszorg

Keihard korten op mensen in psychische nood is dom, onwenselijk en vooral heel onverstandig. € 50.000 lijkt een klein bedrag, maar in dit geval kan goedkoop nog wel eens duurkoop zijn. Het idee achter de bezuiniging is dat de activiteiten voor preventie moeten worden belegd bij het algemeen maatschappelijk werk en niet meer bij Dimence. Dat is vreemd, want de meest logische route voor mensen is de route naar Dimence. Dat is immers de instantie die hulp bij psychische klachten biedt. Door de preventieactiviteiten daar stil te leggen kan de problematiek van mensen verergeren met alle gevolgen en kosten van dien. Bovendien zou preventie veel grote problemen voor mensen kunnen voorkomen. Sinds 1 januari 2012 is er bijvoorbeeld een eigen bijdrage ingevoerd voor de geestelijke gezondheidszorg. GGZ-patiënten met een laag inkomen komen hierdoor in grote (financiële) problemen en een deel van hen ziet hierdoor af van de noodzakelijke psychische hulp. Helaas heeft de Kunduz-

coalitie de maatregel slechts gedeeltelijk teruggedraaid. Het landelijke platform GGZ noemt de maatregel daarom nog steeds discriminerend en een onverantwoord hoge drempel om de noodzakelijke zorg te krijgen. Tijdens de werkbezoeken in de stad bij het 1000 jongeren plan en de politie blijkt dat bezuinigen op psychische zorg veel maatschappelijke leed veroorzaakt. U kent vast het bericht van de bewoner in Zwolle Zuid die vanwege de eigen bijdrage geen hulp zocht en vervolgens de gaskraan in zijn woning opzette en de eigen buurtbewoners in groot gevaar bracht. Helaas zijn er dergelijk voorbeelden te over in Zwolle. Of bijvoorbeeld een jongere die de hulp niet kan betalen en daardoor zijn kansen op de arbeidsmarkt ook ziet verdampen. De SP zal een voorstel doen om de extra bezuiniging van dit college op de GGZ ongedaan te maken. Wij denken aan de inzet van de vrijgevalen middelen uit het Deltaplan Inburgering. Nu bezuinigen op preventie betekent later grotere maatschappelijke kosten.

Nel Banninkhuis

Het Nel Banninkhuis is een nachtopvang voor daklozen in onze stad. Het is de plek waar ruimte is voor samen zijn, voor een goed gesprek. Maar het Nel Banninkhuis moet van de gemeente per 1 januari 2013 dicht. We zijn druk aan het bouwen aan de geclusterde voorziening aan de Roelenweg/Pannekoekdijk. Deze broodnodige voorziening wordt echter pas in 2014 gerealiseerd. Ik vroeg tijdens de begroting aan wethouder Vedelaar het Nel Banninkhuis dan in ieder geval tot de oplevering van de geclusterde voorziening open te houden. Er kwam een brief met het aantal plekken in de opvang. En nu in de PPN wordt melding gemaakt dat het aantal plekken is gegroeid van 125 naar 154. Maar er wordt niet bij verteld dat dit volgend jaar nog maar 134 plekken zijn, terwijl het aantal daklozen niet is gedaald of de verwachting is dat deze daalt. Het college noemt het een efficiencyvoorstel. De SP gewoon een bezuiniging. De SP stelt daarom dezelfde vraag en zal bij een onbevredigend antwoord zelf een voorstel indienen.

De maatschappelijke opvang

De dagactiviteiten van dak- en thuislozen moeten goedkoper van het college. Er zit te weinig activering bij en daklozen moeten maar eens wat meer gaan doen. De SP kan zich best voorstellen dat de participatie van daklozen het college te langzaam gaat en dat het college verbeteringen voor zich ziet. Wat de SP niet begrijpt dat het stadsbestuur deze activiteiten nu wil gaan vermarkten en aanbesteden en zo ook nog twee ton wil besparen. Zelfs bij de Zwollenaren in de allergrootste problemen staan de eurotekens in de ogen van dit stadsbestuur. Datzelfde geldt voor de Soepbus. Volgens het college is het meer voedselverstreking dan bemoeizorg. De SP onderkent ook dat er best mogelijkheden zijn om te verbeteren, maar dat betekent niet dat de hele voorziening maar moet worden geschrapt. Als we alle instellingen die niet perfect functioneren gaan wegbezuinigen kunnen we het hele ambtelijk apparaat afschaffen, te beginnen met het college zelf.

De Muzerie

In de voorstellen van het college wordt fors bezuinigd op de Muzerie. Er wordt grootschalig ingezet op educatie en het vrijetijdssegment dreigt geheel te verdwijnen. De SP denkt dat er wel degelijk bezuinigd kan worden op de Muzerie maar vraagt zich af of deze bezuiniging niet te fors is. Wij hechten eraan om te proberen het vrijetijdssegment in stand te houden. Wij denken eveneens dat de Muzerie slagen moet

kunnen maken in het verlagen van de overhead door meer samen te werken met andere culturele organisaties in de stad (als ze erom vragen, met name de bibliotheek). Het vasthouden van de huidige locaties is wat de SP betreft dan ook geen eis.

Voldoende woningen

Nederland heeft een mooie traditie van volkshuisvesting, om iedereen een fatsoenlijk en betaalbaar thuis te bieden. In een plezierige buurt, met voldoende voorzieningen. Die verworvenheid is te grabbel gegooid. De woningcorporaties zijn de markt op gedreven, waardoor ze nu goedkope woningen slopen en dure huizen bouwen. De woningcorporaties moeten weer de woningen gaan bouwen die mensen nodig hebben.

In Zwolle heeft de SP onderzoek gedaan onder huurders in Dieze-Oost, de Indische Buurt en in de Weezenlanden. Dat liet niet overal een positief resultaat zien. In Dieze-Oost blijkt er sprake van grootschalig schimmel en kou in de huizen. Een aantal bewoners – ook kinderen – heeft hierdoor ernstige gezondheidsklachten opgelopen. De bewoners zijn zeer bezorgd over de staat van hun huurwoning. Vanwege het enkelzijdig glas in de woningen laat de isolatie van de woningen zeer te wensen over. Men ervaart veel tocht. De stookkosten om de woning warm te krijgen zijn hierdoor relatief hoog. Ook in de Indische Buurt blijkt dat de huurwoningen kozijnen en gevels hebben die tochtig zijn en bewoners met vocht en kou te maken hebben. Een aantal bewoners heeft verder asbest op zolder.

Terwijl in Zwolle de roep om sociale huurwoningen steeds luider wordt, lijkt de bestuurlijke inzet toch nog steeds vooral op het topsegment voor koopwoningen te richten. Inmiddels is de beslissing om dure appartementen te ontwikkelen op het Kraanbolwerk genomen en is het werk daarvoor gestart. Dat gaat weliswaar nog om sloopwerk, maar de stilstand op de huurwoningbouwproductie is evenzo slopend.

Wachtduur

De lange wachtduur voor woningen is veel (potentiële) huurders in Zwolle een doorn in het oog. Inmiddels is de gemiddelde wachttijd voor een huurwoning in Zwolle opgelopen tot 3,5 jaar. Dit is een zure constatering, omdat sinds de introductie van het nieuwe woonruimteverdeelsysteem de wachtduur alleen maar is gestegen in plaats van gedaald. Het lage aanbod van huurwoningen is een belangrijke oorzaak van de lange wachtduur. Doordat er onvoldoende passende woningen beschikbaar komen voor gezinnen, starters of studenten, kunnen huidige huurders niet doorstromen naar de gewenste woning. De SP doet daarom het voorstel om in te zetten op een stijging van het aantal sociale huurwoningen met 10%.

Woningverdeelsysteem

De hoge verwachtingen die de Zwolse woningbouwcoöperaties hadden van het nieuwe woonruimteverdeelsysteem lijken niet uitgekomen: niet alleen zijn de wachttijden langer geworden, maar levert het systeem grote problemen op voor mensen die urgent een woning nodig hebben. Onlangs bleek uit een evaluatie van het systeem dat 70% van de mensen die

een spoedwoning toegewezen hebben gekregen, deze hebben geweigerd. Hierdoor vallen mensen die wel aangewezen zijn op een spoedwoning buiten de boot. De verdeling van de huurwoningen in Zwolle baart de SP grote zorgen. Met de invoering van het nieuwe systeem is de urgentieregeling komen te vervallen, maar de urgente woningzoeker bestaat natuurlijk nog steeds. Vanochtend heeft de SP gesproken met de stuurgroep over het woonruimteverdeelsysteem. En ik kan u zeggen dat heeft ons op zijn zachts gezegd niet positief gestemd. Er zijn geen criteria voor de spoedmodule en de stuurgroep lijkt hier ook niet op aan te sturen. Mensen moeten zelf maar bepalen of ze urgent een woning zoeken. Hiermee wordt de spoedmodule een loterij en komen echte urgentie woningzoekenden niet aan bod, ongeacht de problemen die er spelen. De SP vindt dat de spelregels van de spoedmodule onvoldoende recht doen aan de soms schrijnende situaties van urgent woningzoekenden. De SP pleit daarom voor herinvoering van de urgentieregeling en zal daarvoor een voorstel indienen. Waarom hebben we wel een quotum voor organisaties, maar is er voor particulieren niets geregeld?

Regeling voor mensen met een beperking

Op pagina 3 van het collegeakkoord staat dat participatie één van de basisprincipes is van dit stadsbestuur. Dit principe zien we helaas steeds minder terug in de voorstellen. Onlangs hebben we gesproken over de afbouw van de ID-banen, waarin voor een aantal partijen opeens de weg naar werk niet meer het hoogste doel is. 40% van deze werknemers krijgt straks geen baan en zit werkloos thuis. Het budget van € 325.000 voor een regeling om mensen met een beperking uit hun isolement te halen gaat Zwolle ook niet gebruiken. De aanvragen voldeden namelijk niet aan het gewenste innovatieniveau. En zoals de SP al voorspelde wordt onder het mom 'te weinig innovatie' de hulp door wethouder Dannenberg gestopt. De SP vindt dat dit geld hoe dan ook gebruikt moet worden om mensen uit een sociaal isolement te halen. Helaas lijkt voor wethouder Dannenberg de zoektocht naar innovatie belangrijker te zijn dan het helpen van de mensen die het nodig hebben: de WMO wordt teruggeschroeft, de boodschappenhulp om zeep geholpen en mensen met een beperking in dienst van de gemeente worden ontslagen. De SP zal voorstellen dit geld aan de doelgroep te wijden. Het is helaas hard nodig.

Tjitske Siderius
SP fractie Zwolle